

Bruxelles, 4. prosinca 2020.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2020/0345(COD)

13709/20
ADD 3

ECODEX 2
EJUSTICE 103
JUSTCIV 147
JAI 1070
COPEN 368
DROIPEN 117
IXIM 132
DATAPROTECT 146

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	3. prosinca 2020.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2020) 542 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA priložen dokumentu Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o računalnom sustavu za komunikaciju u prekograničnim građanskim i kaznenim postupcima (e-CODEX) i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1726

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2020) 542 final.

Priloženo: SWD(2020) 542 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.12.2020.
SWD(2020) 542 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog
UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o računalnom sustavu za komunikaciju u prekograničnim građanskim i kaznenim postupcima (e-CODEX) i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1726

{COM(2020) 712 final} - {SEC(2020) 408 final} - {SWD(2020) 541 final}

Sažetak
Procjena učinka o računalnom sustavu za komunikaciju u prekograničnim građanskim i kaznenim postupcima (komunikacija u okviru e-pravosuđa s pomoću internetske razmjene podataka – sustav e-CODEX)
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? Koji se problem rješava?
Sustav e-CODEX informacijski je sustav za prekograničnu pravosudnu suradnju kojim se korisnicima, bez obzira na to je li riječ o pravosudnim tijelima, pravnim stručnjacima ili građanima, omogućuje sigurno slanje i primanje dokumenata, pravnih obrazaca, dokaza ili drugih informacija. e-CODEX je od 2010. do 2016. razvio konzorcij 21 države članice uz financiranje sredstvima EU-a iz Programa potpore politikama za primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija koji je dio Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (CIP). Države članice dobrovoljno su se koristile tim sustavom u postupcima kao što su europski platni nalog ili europski postupak za sporove male vrijednosti. Potrebno je pronaći rješenje kojim bi se osiguralo odgovarajuće financiranje i održivost sustava kako bi se moglo osigurati njegovo održavanje, razvoj i buduće širenje na druge pravosudne postupke. To je ujedno preduvjet za uvođenje sustava u državama članicama koje se dosad nisu njime koristile. Komisija već razvija digitalni sustav razmjene e-dokaza (eEDES) s pomoću e-CODEX-a kao komunikacijskog kanala. Očekuje se da će se države članice povezati s eEDES-om do 2021. Sustav e-CODEX ujedno je najizglednije softversko rješenje za uspostavu decentraliziranog informacijskog sustava u kontekstu uredbi o dostavi pismena i izvođenju dokaza. Ako se ne osigura održivo upravljanje e-CODEX-om, mogla bi se ugroziti ta nastojanja, ali i svi postupci za koje se već upotrebljava taj sustav u okviru pilot-projekta.
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
Opći je cilj promicati učinkovito funkcioniranje zajedničkog područja slobode, sigurnosti i pravde osiguravanjem optimalne uporabe pravosudnih postupaka. Zajednički sustav za internetsku komunikaciju prilagođen pravosudnim tijelima ključan je za ostvarenje tog cilja. Točnije, inicijativom se nastoji spriječiti neučinkovitost u prekograničnoj komunikaciji osiguravanjem održivog održavanja sustava e-CODEX i poboljšati učinkovitost osiguravanjem šire uporabe sustava e-CODEX.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
Mehanizam za sigurnu razmjenu prekograničnih informacija u pravosudnim postupcima najbolje se može postići na razini EU-a jer je potrebno pronaći općeprihvaćeno rješenje. Postoji rizik da države članice bez djelovanja EU-a samostalno razviju nacionalne sustave koji međusobno ne bi bili interoperabilni. Iako održavanje na razini EU-a podrazumijeva troškove, to je jedini način za postizanje interoperabilnog sustava za prekograničnu komunikaciju među pravosudnim tijelima.

B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije politika razmatrale? Daje li se prednost određenoj opciji? Zašto?
Razmatrano je nekoliko zakonodavnih i nezakonodavnih opcija. Neke su opcije odbačene u ranoj fazi: stvaranje zasebnog pravnog subjekta odbačeno je zato što bi to bilo nerazmjerno u odnosu na ograničene zadaće koje bi tom subjektu bile povjerene. Uporaba ili razvoj alternativnog sustava isto su tako odbačeni, ponajviše zato što se pokazalo da je postojeće rješenje koje uključuje sustav e-CODEX vrlo djelotvorno i učinkovito u postupcima za koje se već upotrebljava te se opravdano može očekivati povrat na 24 milijuna EUR koji su uloženi u razvoj e-CODEX-a. Nadalje, komercijalno rješenje dovelo bi u pitanje dugoročnu održivost te povjerljivost i cjelovitost podataka koji se razmjenjuju jer bi vlasnik rješenja teoretski mogao imati pristup podacima koji se prenose s pomoću njegova rješenja. Primopredaja e-CODEX-a jednoj od država članica ili konzorciju država članica isto tako ne dolazi u obzir jer su države članice jasno odbile tu mogućnost. Kao što je istaknuto u nekoliko zaključaka Vijeća, države članice sklonije su tome da se daljnje razvojno održavanje e-CODEX-a povjeri agenciji eu-LISA. U tim su uvjetima procijenjene dvije opcije u odnosu na osnovni scenarij prema kojem se ne bi pružilo trajno održavanje, što bi dovelo do isteka e-CODEX-a. Od te dvije opcije smatralo se da je prikladnije predati e-

CODEX Agenciji. Alternativna opcija, prema kojoj bi Komisija osigurala održavanje e-CODEX-a, ocijenjena je manje prikladnom jer bi se njome teže osiguralo sudjelovanje država članica u vođenju sustava, a to države članice smatraju važnim kako bi se zajamčila neovisnost pravosuđa. Agencija bi ujedno mogla biti fleksibilnije rješenje jer bi se omogućilo da se vodi više računa o mišljenju dionika. Među postojećim agencijama Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) jedina ima relevantno iskustvo u upravljanju opsežnim informacijskim sustavima te bi joj stoga trebalo povjeriti zadaću upravljanja e-CODEX-om. Kako bi se omogućilo donošenje pravne osnove za e-CODEX te osigurao odgovarajući postupak primopredaje, postojeći konzorcij država članica ili novi subjekt trebali bi nastaviti održavati e-CODEX od 2021. do 2023.

Tko podržava koju opciju?

Države članice izričito su dale prednost primopredaji e-CODEX-a agenciji i smatraju da je eu-LISA najprikladnija za to (posljednji put u zaključcima Vijeća donesenima na sastanku Vijeća za PUP u listopadu 2020.).

Potporu trajnom rješenju za sustav e-CODEX izrazili su i dionici koji predstavljaju glavne pravne strukovne organizacije u Europi. Nekoliko dionika koji su odgovorili na početnu procjenu učinka smatra da je agencija eu-LISA najprikladniji subjekt za upravljanje tim sustavom.

C. Učinci opcije kojoj se daje prednost

Koje su prednosti opcije kojoj se daje prednost (ako takve opcije nema, navesti koristi glavnih opcija)?

S obzirom na to da je e-CODEX ključan informacijski sustav za digitalizaciju pravosudne suradnje, njime će se pojednostavniti i ubrzati prekogranični pravosudni postupci. Poboljšanjem učinkovitosti prekograničnih postupaka e-CODEX bi ujedno pridonio poboljšanju funkcioniranja jedinstvenog digitalnog tržišta. Uporaba e-CODEX-a pozitivno bi utjecala na borbu protiv prekograničnog kriminala tako što bi se olakšala suradnja među pravosudnim tijelima u kaznenim stvarima. Digitalizacijom postupaka mogla bi se povećati i učinkovitost nacionalnih sudova.

Regulatorna agencija EU-a kao što je eu-LISA moći će osigurati dugoročno održavanje sustava e-CODEX. Agencija će moći donijeti postupke vođenja kojima će se omogućiti brzo rješavanje potreba koje se javljaju u različitim zajednicama, među ostalim u državama članicama i kod korisnika e-CODEX-a.

Koji su troškovi opcije kojoj se daje prednost (ako takve opcije nema, navesti troškove glavnih opcija)?

Preuzimanje zadaća koje trenutačno obavlja konzorcij država članica za e-CODEX podrazumijevat će troškove za proračun EU-a. Ukupni troškovi za razdoblje 2022.–2027. iznose 9,667 milijuna EUR (prosječni godišnji trošak od 1,611 milijuna EUR). Troškovi obuhvaćaju dodatne ljudske resurse potrebne za aktivnosti koje će provoditi eu-LISA i Komisija. eu-LISA će započeti sa zapošljavanjem unutarnjih resursa već 1. rujna 2022., i to dvaju članova ugovornog osoblja. eu-LISA bi od 1. siječnja 2023. trebala imati ukupno dva člana privremenog osoblja i tri člana ugovornog osoblja, čime će se osigurati ispunjavanje ključnih dužnosti u pogledu e-CODEX-a. Usto će Komisija (Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača) morati sudjelovati u izradi politika kojima se uređuje rad agencije eu-LISA, praćenju agencije i izradi potrebnih provedbenih akata propisanih Uredbom. Za to su od 2022. predviđena proračunska sredstva za jednog dodatnog člana statutarnog osoblja.

Kako će to utjecati na poduzeća, MSP-ove i mikropoduzeća?

Mala i srednja poduzeća i mikropoduzeća imat će koristi od digitalizacije pravosudnih postupaka koja je moguća zahvaljujući e-CODEX-u. Mogućnost podnošenja zahtjeva sudovima putem interneta, primjerice zahtjeva za europski platni nalog ili tužbenih zahtjeva u europskom postupku za sporove male vrijednosti, dovest će do ušteda zbog manjih troškova poštarine te učinkovitijih i kraćih postupaka. Mala i srednja poduzeća (ili drugi gospodarski subjekti) neće imati dodatne troškove za primjenu e-CODEX-a za određeni pravni postupak.

Hoće li to znatno utjecati na nacionalne proračune i uprave?

Mogu se očekivati pozitivni učinci na sposobnost suradnje nacionalnih pravosudnih tijela s njihovim pandanima u drugim državama članicama. Primjerice, sustavom e-CODEX moglo bi se olakšati izvršenje neplaćenih novčanih kazni za prometne prekršaje protiv stranih državljana.

Uvođenje i uporaba e-CODEX-a donijet će troškove onim državama članicama koje još nisu poduzele te radnje.

Trošak ne bi trebao biti veći od 80 – 100 osoba-dana po implementaciji.

Hoće li biti drugih bitnih učinaka? Najviše 6 redaka

Daljnjim proširenjem uporabe informacijskog sustava kao što je e-CODEX na pravne postupke mogli bi se uštedjeti prirodni resursi smanjenjem uporabe papira. Manja uporaba usluga prijevoza radi poštanske dostave ujedno bi mogla pozitivno utjecati na okoliš. Očekuje se i učinak prelijevanja koji će dovesti do digitalizacije nacionalne uprave s obzirom na to da bi se rješenje koje uključuje sustav e-CODEX moglo uvesti i na nacionalnoj razini, a ne samo za prekogranične predmete.

D. Daljnje djelovanje

Kada će se ta politika preispitati? Najviše 4 retka

Komisija će provesti evaluaciju djelotvornosti tog rješenja tri godine nakon što se e-CODEX prenese na agenciju eu-LISA i svake četiri godine nakon toga. Komisija će na temelju te evaluacije odlučiti o prikladnim daljnjim postupcima.